

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СО ТОПОЛА

Година XXIII Број 10 Топола 24. Јун 2019. године

-1-

На основу члана 20. став 1. тачка 5. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018-др.закон), члана 2. и 9. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, број 88/2011, Одлука УС РС-46/2014, 104/2016 и 95/2018), члана 40. став 40. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 3/2019) Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 24.6.2019. године, донела је

О Д Л У К У
о давању сагласности на Коначни нацрт јавног уговора о услузи одржавања гробаља на подручју општине Топола

Члан 1.

Даје се сагласност на Коначни нацрт јавног уговора о услузи одржавања гробаља на подручју општине Топола.

Члан 2.

Саставни део ове Одлуке је Коначни нацрт јавног уговора о услузи одржавања гробаља на подручју општине Топола.

Члан 3.

Овлашћује се Председник општине Топола да потпише Уговор из члана 1. ове Одлуке.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-187/2019-05-1

Дана: 24.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Петровић с.р.

-2-

ЈАВНИ УГОВОР
О УСЛУЗИ ОДРЖАВАЊА ГРОБАЉА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Закључен између:

1. ОПШТИНЕ ТОПОЛА, ул. Булевар Краља Александра I, број 9, 34310 Топола, МБ: 07183933 ПИБ: 101988213; коју заступа Председник општине Топола, Драган Живановић (у даљем тексту: **Јавни партнер**) и

2. Групе понуђача:

"FCC ЕКО" доо, Београд, Мокролушка Нова број 5, ПИБ 104328845, МБ 20147326 и „FCC Kikinda,, доо, Кикинда, Генерала Драпшина број 20, ПИБ 105011152, МБ 20288698, које заступају Бојан Марковић и Марко Костић (у даљем тексту: **Приватни партнер**)

На основу Мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство број 167/2018 од 31.12.2018. године и Одлуке Скупштине општине Топола број 020-46/2019-05-1 од 11.02.2019.г. о давању сагласности и усвајању Предлога пројекта јавно-приватног партнерства за пружање услуге одржавања гробаља на територији општине Топола број 352-215-4/2017-05 од 26.11.2018.године), члана 8. и 46. Закона о јавно приватном партнерству и концесијама („Сл. Гласник РС“ број 88/11 и 15/2016), Одлуке о додели уговора за набавку услуге одржавања гробаља на територији општине Топола бр.ЈПП1/2019 од 07.06.2019. и Одлуке Скупштине општине Топола

број 020-187/2019-05-I од 24.06.2019.г. о давању сагласности на коначан нацрт уговора, Општина Топола и групе понуђача "FCC ЕКО" доо, Београд и „FCC Kikinda,, доо, Кикинда, закључују овај Уговор и уређују међусобна права и обавезе у циљу реализације услуге одржавања гробаља на територији општине Топола како следи:

ПРЕАМБУЛА

Уговорне стране закључују овај уговор ради обављања комуналне делатности одржавања гробаља на подручју општине Топола и констатују заједнички интерес за дугорочно, континуирано и квалитетно обављање ове делатности.

Уговорне стране констатују да ова делатност представља предуслов за комплетно уређене јавне површине, здраву животну средину и бољи животни стандард грађана.

Јавни партнер кроз уговор изражава свој интерес за уређивањем предметне делатности у општини Топола – територији дефинисаној овим уговором.

Приватни партнер закључује уговор ради обављања комерцијалне делатности за чије обављање поседује све материјалне и кадровске предуслове, те кроз квалитет и цену услуге очекује њено успешно обављање у периоду важења овог уговора.

Уговорне стране се обавезују на обострану сарадњу, пажљиво поступање ради заштите обостраних интереса, интереса корисника услуга, материјалних добара, обављања привредних делатности, као и других обостраних интереса и интереса корисника услуга.

ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА

Члан 1.

- **комунални отпад** – дефинисан је Законом о управљању отпадом. Дефиниција комуналног отпада у смислу овог уговора се може третирати само у складу са изричитим одредбама закона о управљању комуналним отпадом;
- **план одржавања** – план према коме Приватни партнер врши комуналну делатност одржавања гробаља на територији општине Топола: назив гробаља, дан када се врши чишћење и одржавање на одређеној локацији, план, слање извештаја;
- **депонија** јесте место за коначно санитарно одлагање отпада на површини или испод површине земље којом управља регистровано предузеће и која је изграђена у складу са прописима којима се уређује одлагање отпада на депонијама на којима имају водонепропусни слој, дренажни систем за одвођење отпадних вода и др.
- **територија** – Општина Топола и насеља на територији општине Топола;
- **важење уговора** – период од 10 (десет) година у којем Приватни партнер врши обављање комуналне делатности одржавања гробаља на подручју општине Топола.

ПРЕДМЕТ УГОВОРА

Члан 2.

Овим путем, на начин и под условима предвиђеним у даљим одредбама овог уговора, Јавни партнер поверава Приватном партнеру обављање комуналне делатности послова одржавања гробаља на територији општине Топола.

Послови одржавања у смислу овог уговора, представљају услугу:

- Услуга чишћења и уређења;
- Услуга одржавања растиња;
- Услуга постављања посуда за одлагање отпада и сакупљање отпада;
- Услуга зимског одржавања.

Територија на којој Приватни партнер има право и обавезу да обавља поверене комуналне делатности сматра се целокупна територија 31 месне заједнице у општини Топола: Наталинци, Шуме, Јунковац, Жабаре, Г.Трнава-Варошица, Г.Трнава-Витлина, Д.Трнава-Центар, Д.Трнава-Покозица, Д.Трнава-Греда, Светлић,Овсиште, Божурња, Пласковац, Винча, Д.Шаторња, Блазнава, Јарменовци, Војковци, Д.Трешњевица, Липовац, Крћевац, Загорица, Јеленац, Белосавци, Маскар, Рајковац, Горович, Бор, Митровчић, Љубесело и Клока.

Члан 3.

Услуга одржавања гробаља, обухвата следећа гробаља на територији општине Топола:

Р.Б.	Гробље	Површина у хектарима
1.	Белосавци	1,61
2.	Јеленац	1,01
3.	Маскар	0,37
4.	Рајковац	0,56
5.	Клока 1	1
6.	Клока 2	0,46

7.	Клока 3	0,38
8.	Загорица	1,86
9.	Липовац	0,97
10.	Топола село - Љубесело	5,27
11.	Топола село - Крћевац	0,84
12.	Топола село - Митровчић	1,16
13.	Војковци 1	0,3
14.	Војковци 2	0,07
15.	Доња Трешњевица	0,66
16.	Пласковац	0,61
17.	Винча 1	1,21
18.	Винча 2	0,52
19.	Горович	1,3
20.	Јунковац 1	1,99
21.	Јунковац 2	0,27
22.	Жабари	1,84
23.	Павловац	0,18
24.	Шуме	0,93
25.	Божурња	1,37
26.	Овсиште 1	0,81
27.	Овсиште 2	0,30
28.	Овсиште 3	0,09
29.	Светлић	0,54
30.	Горња Трнава 1	2,1
31.	Горња Трнава 2	0,17
32.	Горња Трнава 3	0,09
33.	Горња Трнава 4	0,08
34.	Доња Трнава 1	0,17
35.	Доња Трнава 2	0,67
36.	Наталинци	0,98
37.	Блазнава	0,85
38.	Горња Шаторња	1,41
39.	Доња Шаторња 1	0,54
40.	Доња Шаторња 2	1,45
41.	Гуришевци	0,62
42.	Јарменовци	0,53
43.	Манојловци 1	0,11
44.	Манојловци 2	0,07
	Укупно	38,32

НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА УСЛУГЕ

Члан 4.

Обавезује се Приватни партнер да обезбеди квалитетно и континуирано одржавање гробаља на територији општине Топола на начин описан у Дугорочном плану обављања делатности достављеном уз понуду Приватног партнера број 363/019 од 13.05.2019.г. а у складу са Пројектним задатком из конкурсне документације за предметну набавку. Евиденцију о свакодневним активностима тимова за рад водиће координатор тима кроз радне налоге. Координатор је задужен да управља људским ресурсима, успоставља комуникацију између Приватног и Јавног партнера, решава проблеме на терену, доставља извештаје Јавном партнеру, и одговоран је за свакодневну реализацију уговора.

Члан 5.

Приватни партнер је дужан да уз месечну фактуру преда радне налоге за сваки дан у месецу за који се издаје рачун.

Радни налози морају бити потписани од стране лица овлашћеног од стране Јавног партнера за контролу и надзор над вршењем предметне услуге.

ЦЕНА УСЛУГЕ ОДРЖАВАЊА ГРОБАЉА И ПРОМЕНА ЦЕНЕ

Члан 6.

Према понуди Приватног партнера број 13-05/2019 од 13.05.2019.године, цена за услугу одржавања гробаља на подручју општине Топола је 142,00 РСД/Ар без пдв-а. Укупна вредност услуге на месечном нивоу за целу површину гробаља на територији општине Топола износи 544.144,00 динара без пдв-а, односно 598.558,40 динара са пдв-ом.

Члан 7.

У току важења овог Уговора, Приватни партнер може извршити промену цена за услугу одржавања гробаља на подручју општине Топола из објективних разлога, уз сагласност Скупштине општине Топола.

ФИНАНСИРАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 8.

Приватни партнер је власник комплетне опреме/механизације неопходне за обављање услуге одржавања гробаља као што су специјална комунална возила, алат и опрема неопходни за чишћење, сакупљање, одржавање растиња и зимско одржавање.

Приватни партнер је власник депоније или има закључен уговор о дугорочном закупу депоније на коју одвози комунални отпад са гробаља.

Приватни Партнер финансира, односно сноси трошкове за потребан број стручних кадрова за обављање комуналне делатности.

ОБАВЕЗЕ ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Члан 9.

Приватни партнер Јавном партнеру предаје средство обезбеђења, и то:

Средство обезбеђења за добро извршење посла

- 2 (две) оверене и потписане бланко менице са клаузулом „без протеста, без трошкова“. Меница гласи на износ у висини од 10% од вредности посла обрачунате на годишњем нивоу, регистроване у НБС, потписана и оверена менична овлашћења и картон депонованих потписа не старији од шест месеци.

Неискоришћене менице се враћају понуђачу након истека јавног уговора.

Члан 10.

Приватни партнер се обавезује да ће поверену комуналну делатност, ближе описану у члану 2 и 3 овог уговора, обављати на начин и у роковима који обезбеђују одговарајући квалитет, квантитет и континуитет услуга, све у складу са одредбама овог уговора, у складу са законским прописима који регулишу ову област и прописима из области заштите животне средине.

Приватни партнер је дужан да донесе План одржавања гробаља у року од 45 (четрдесет пет) дана рачунајући од дана закључења овог уговора и да исти достави надлежном органу Општине Топола.

Члан 11.

Приватни партнер ће поверене комуналне послове вршити на подручју територије општине Топола и у временским интервалима, у складу са Планом.

Усвојени План, уговорне стране могу уз обострану сагласност периодично кориговати у складу са објективним потребама становништва и одржавања чистоће у целисти, имајући при томе посебно у виду економске критеријуме исплативости.

Уговорне стране су обавезне да приступе преговорима о изменама Плана у случају измена позитивних прописа који регулишу ову област, техничких иновација код Приватног партнера, промена стандарда у вршењу предметне делатности, као и у другим оправданим случајевима.

У случају да уговорне стране не усагласе измене Плана када дође до промене позитивних прописа који регулишу ову област у року од 30 (тридесет) дана рачунајући од дана ступања на снагу измена постојећих или доношењем нових прописа, примењиваће се одредбе императивних прописа директно.

Члан 12.

У случају да током трајања Уговора дође до поремећаја или прекида у пружању уговорених услуга услед више силе, Приватни партнер се обавезује да ће, по престанку ових околности, у најкраћем року успоставити уговорени режим пружања уговорених услуга на начин који ће задовољити потребе становништва.

Члан 13.

Приватни партнер је обавезан да се у свом раду нарочито придржава општих аката, важећих стандарда у вршењу делатности, да се стара о љубазном понашању својих запослених, безбедности и здрављу на раду својих запослених, поштовању интереса и материјалних добара Јавног партнера, становништва и других лица, заштити животне средине и редовном вођењу евиденција о обављању делатности.

Надзор над радом приватног партнера вршиће органи јавног партнера по посебном овлашћењу.

Члан 14.

Минимални захтевани стандард и квалитет услуге при обављању комуналне услуге одржавања гробља које Приватни партнер мора да испуњава утврђени су у оквиру Конкурсне документације.

ОБАВЕЗЕ ЈАВНОГ ПАРТНЕРА

Члан 15.

Јавни партнер се обавезује да омогући Приватном партнеру ексклузивно право на вршење предметне комуналне делатности на Територији дефинисаној овим уговором за време трајања овог уговора.

Ексклузивно право из става 1. овог члана подразумева право Приватног партнера да самостално, односно искључиво врши предметну делатности на поменутој територији.

Право дефинисано овим чланом, може бити искључено на начин предвиђен чланом 6 овог уговора, односно у ситуацији када Јавни партнер ангажује друго правно лице у циљу отклањања штете настале лошим квалитетом или непружањем услуга од стране Приватног партнера.

Члан 16.

Јавни партнер се обавезује да, у границама својих овлашћења пружи све податке и другу потребну помоћ Приватном партнеру неопходну за прикупљање података о новим гробљима, проширењу постојећих, као и о осталим подацима који су релевантни за обрачун накнаде за извршене услуге.

Члан 17.

На захтев Јавног односно приватног партнера, јавни уговор се може изменити.

Измене из става 1. овог члана не могу да обухвате следеће одредбе:

- 1) предмет уговора;
- 2) рок на који је уговорен.

У случају промене законских прописа који посредно или непосредно утичу на извршавање уговорних права и обавеза Приватног партнера, Јавни партнер се обавезује да на писмени захтев Приватног партнера, приступи преговорима ради измене Уговора у циљу регулисања новонастале ситуације и размотри предлоге Приватног партнера који су у складу са циљевима због којих је Уговор закључен, водећи рачуна о интересима становништва, Приватног партнера, а у свему у складу са позитивним прописима.

Члан 18.

Јавни партнер се обавезује да у потпуности сарађује са Приватним партнером и да предузме све напоре ради исходавања свих неопходних дозвола и сагласности које су у надлежности Јавног партнера, а које су потребне ради извршавања обавеза Приватног партнера преузетих овим уговором.

ВРЕМЕ НА КОЈЕ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ УГОВОР, ПРЕТХОДНИ УСЛОВИ

Члан 19.

Уговорне стране су се сагласно споразумеле да се предметна комунална делатност поверава Приватном партнеру на период од 10 (десет) година рачунајући од дана закључења овог уговора, те се на тај начин овај период сматра и временским периодом на који је Уговор закључен („**Важење уговора**“).

Уговорне стране сагласно утврђују да Приватни партнер има право и обавезу да започне са обављањем поверених комуналних делатности најкасније првог дана у месецу који долази након месеца у којем је уговор закључен, као и доношења свих потребних аката предвиђених овим уговором и исходавања свих неопходних дозвола и одобрења.

Члан 20.

Обавеза Приватног партнера да отпочне са обављањем поверених комуналних делатности условљена је предузимањем претходних мера и извршењем припремних радњи (у даљем тексту: „**Претходни услови**“) од стране Јавног партнера и то:

1. да Јавни партнер најкасније у року од 10 (десет) дана рачунајући од дана закључења уговора стави на увид и располагање Приватном партнеру све информације и податке везане за постојећа гробља неопходних за отпочињање обављања комуналне услуге;
2. да Скупштина општине Топола да сагласност на Ценовник комуналне услуге (у даљем тексту: „**Ценовник**“);
3. да Општинско веће општине Топола да сагласност на План који доноси надлежни орган Приватног партнера.

Ценовник услуга и План, доставља Приватни партнер уз детаљно образложење, које нарочито садржи ефекте аката на животни стандард становништва и квалитет услуге.

Члан 21.

План мора да садржи:

1. Тачан назив, тип, капацитет и број механизације која се користи за вршење поверене комуналне делатности;

2. Кадровску опремљеност, односно број и квалификациону структуру лица која ће бити ангажована на вршењу поверене комуналне делатности;
3. Број контејнера и канти, осталог потребног алата и опреме за вршење услуге и локације где се постављају/користе;
4. Тачно територијално означавање реона рада, према радним данима у недељи;
5. Динамика и распоред одржавања гробаља;
6. Друге елементе који су битни за целокупно сагледавање вршења предметне комуналне делатности.

План се доставља потписан од стране овлашћеног лица Приватног партнера и оверен печатом, као и у електронском облику.

НАПЛАТА УСЛУГА

Члан 22.

Ценовник – тарифу услуга из оквира предметне комуналне делатности доноси надлежни орган Приватног партнера, а исти ступа на снагу у року од 8 (осам) дана рачунајући од дана објављивања одлуке Скупштине општине Топола о давању сагласности на образложени предлог Ценовника у Службеном гласнику општине Топола, односно у складу са законом и другим важећим прописима.

Члан 23.

Приватни партнер се обавезује да ће јединствени рачун за извршене услуге које су предмет овог уговора испостављати општини Топола, на месечном нивоу, и то од првог до петог дана у месецу за претходни месец, у складу са Ценовником који је важио за месец на који се рачун односи.

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 24.

Када Јавни партнер сматра да Приватни партнер не извршава своје уговорне обавезе, дужан је Приватном партнеру доставити писмени допис са детаљним образложењем уочених неправилности.

У случају да је Приватни партнер сагласан са примедбама из дописа из става 1. овог члана, дужан је да у року од 8 (осам) дана рачунајући од дана пријема дописа, достави Јавном партнеру писани одговор са прецизираним предлогом о начину и роковима за отклањање уочених неправилности.

У случају да се Приватни партнер писмено не изјасни на писмену примедбу Јавног партнера у року од 8 (осам) дана, има се сматрати да је Приватни партнер у целости сагласан са примедбом Јавног партнера и дужан је да у року од три дана поступи по налогу Јавног партнера.

У случају да Приватни партнер није сагласан са примедбама из става 1. овог члана, односно Јавни партнер није сагласан са предлогом Приватног партнера из става 2. овог члана, поступиће се у складу са важећим прописима и одредбама овог уговора.

У случају да се Јавни партнер писмено не изјасни на писмени одговор Приватног партнера у року од 8 (осам) дана, има се сматрати да је Јавни партнер у целости сагласан са предлогом Приватног партнера.

Члан 25.

Уговорне стране се обавезују да ће савесно приступити преговорима у случају да не постигну сагласност око спорних питања које се појаве током извршења овог Уговора, полазећи при томе од циљева због којег је уговор закључен и реалним економским параметрима.

РАСКИД УГОВОРА

Члан 26.

Уговорне стране могу заједничком сагласношћу раскинути овај уговор. Споразум мора бити сачињен у писаној форми.

Јавни партнер може једнострано раскинути јавни уговор у следећим случајевима:

1. ако Приватни партнер не обавља, односно не пружа јавне услуге према стандардима квалитета за такве радове, односно услуге на начин како је договорено уговором;
2. ако Приватни партнер не спроводи мере и радње неопходне ради заштите добара у општој употреби, односно јавног добра, ради заштите природе и културних добара;
3. ако је Приватни партнер дао неистините и нетачне податке који су били одлучујући за оцену његове квалификованости приликом избора најповољније понуде;
4. ако Приватни партнер својом кривицом не започне са извршавањем јавног уговора у уговореном року;
5. ако Приватни партнер обавља и друге радње или пропушта да обави неопходне радње које су у супротности са јавним уговором;
6. ако је Приватни партнер пренео на треће лице своја права из јавног уговора без претходног одобрења Јавног партнера;
7. у другим случајевима у складу са одредбама јавног уговора и општим правилима облигационог права и прихваћеним правним правилима за конкретну врсту посла.

Пре једностраног раскида јавног уговора, Јавни партнер мора претходно писаним путем упозорити Приватног партнера о таквој својој намери и одредити примерен рок (минимум 30 дана) за отклањање разлога за раскид

јавног уговора и за изјашњавање о тим разлозима.

Ако Приватни партнер не отклони разлоге за раскид јавног уговора у року из претходног става, Јавни партнер раскида јавни уговор.

Једностранни раскид уговора има се сматрати уредним и пуноважним, слањем препоручене пошिल्ке на адресу седишта или адресу за пријем поште Приватног партнера, која буде регистрована код Агенције за привредне регистре РС.

У случају једностраног раскида јавног уговора од стране Јавног партнера, Јавни партнер има право на накнаду штете коју му је узроковао Приватни партнер у складу са општим правилима облигационог права.

У случају да Приватни партнер не врши одржавање гробаља у складу са овим уговором, стандардима и другим важећим прописима, нити поступи по упозорењу Јавног партнера о отклањању недостатака у предвиђеном року, Јавни партнер је овлашћен да ангажује треће лице за привремено обављање предметних послова како не би дошло до последица по кориснике гробаља, настанка штете и опасности по здравље и живот људи и животне средине, а све о трошку Приватног партнера.

Члан 27.

Приватни партнер има право једностраног раскида овог уговора, уз поштовање отказног рока који не може бити краћи од 90 (деведесет) дана. Обавештење о једностраном раскиду мора бити послато у писаној форми. Разлози за једностранни раскид уговора од стране Приватног партнера могу бити, повреда права ексклузивности дефинисане овим уговором, у случају више силе, или услед штетних промена позитивних прописа који у знатној мери онемогућавају Приватног партнера у извршењу услуга.

ТУМАЧЕЊЕ УГОВОРА

Члан 28.

Овај уговор сматра се закљученим даном потписивања од стране овлашћених представника уговорних страна, а ступа на снагу дана који следи дану овере пред надлежним органом.

Овај уговор представља целокупан споразум уговорних страна и његовим потписивањем престају да важе сви евентуални писани или усмени уговори и договори који се односе на исту материју.

Измене овог Уговора не производе правно дејство уколико нису сачињене у писменој форми. Све измене и допуне овог уговора, морају бити у складу са Законом о јавно-приватном партнерству, другим императивним прописима, у духу овог уговора као и намери које су уговорне стране имале приликом закључења овог уговора.

Не сматра се да је било која уговорна страна одустала од неке одредбе овог уговора, осим ако је то учинила у писменој форми.

Продужење рока за извршење једне обавезе или радње по овом уговору не сматра се продужењем рока за извршење било које друге обавезе или радње и не сматра се продужењем целокупног уговора.

Члан 29.

Овај уговор је сачињен и потписан на српском језику.

Уговорне стране могу, за своје сопствене потребе, извршити превод уговора преко судског тумача, односно у складу са прописима који се примењују на превод уговора на други језик. У случају спора, верзија на српском језику је преовлађујућа.

МЕРОДАВНО ПРАВО И НАДЛЕЖНОСТ СУДА

Члан 30.

На овај Уговор ће се примењивати и овај уговор ће се тумачити у складу са позитивним правом Републике Србије.

Све спорове који могу произићи из примене овог уговора, уговорне стране настојаће да реше мирним путем и споразумом. У случају да до споразума није могуће доћи мирним путем, уговорне стране уговарају надлежност Привредног суда у Крагујевцу.

Дана:

Број Јавног партнера:

Број Приватног партнера:

ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА

ОПШТИНА ТОПОЛА

ЗА ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА:

1. _____
2. _____

Р Е Ш Е Њ Е
О РАЗРЕШЕЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ ЗА ПЛАНОВЕ

I Утврђује се престанак дужности председника и чланова Комисије за планове, због истека мандата и то:

1. Тањи Цветковић, дипл. инжињеру архитектуре, председнику
2. Мирјани Маринковић-Габарић, дипл. просторном планеру, члану
3. Ивани Блажић Шевић, дипл. инжењеру архитектуре, члану
4. Дејану Младеновићу, геометру из Крагујевца,
5. Мр. Александар Рудник-Милановић, дипл. инг. архитектуре, из Крагујевца
6. Наташа Матови, дипл. инж. архитектуре из Крагујевца.

II Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-188/2019-05-I

Дана: 24.06.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Петровић с.р.

-4-

На основу члана 52. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС” број 72/09, 81/09, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 – др. Закон), члана 40. и 139. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155 став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019), Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 24.06.2019. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ ЗА ПЛАНОВЕ

I Именује се Комисија за планове ради обављања стручних послова у поступку израде и спровођења планских докумената, стручне провере усклађености урбанистичког пројекта са планским документом и важећим Законом, као и давања стручног мишљења по захтеву надлежних органа управе и Скупштине општине и то:

ЗА ПРЕДСЕДНИКА

Тања Цветковић, дипл. инжињер архитектуре из Тополе, бр. лиценце 200 1574 17

ЗА ЧЛАНОВЕ

1. Мирјана Маринковић - Габарић, дипл. просторни планер, из Крагујевца, бр. лиценце 100 0145 10
2. Ивана Блажић-Шевић, дипл. инжењер архитектуре из Младеновца, лиценце 200 1605 18, 300 П191 09, 381 1010 13 и 400 Е262 09,
3. Мр Александар Рудник-Милановић, дипл. инж. архитектуре из Крагујевца, лиценце ИКС бр. 100018211, 200 0842 05, 300670104 испред Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре,
4. Наташа Матовић, дипл. инж. архитектуре, из Крагујевца, лиценце ИКС 200 1023 08 и 300А77404 испред Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

II Председник и чланови Комисије имају право на накнаду за рад у износу од 25% просечне нето зараде у општини Топола, према последњим подацима Републичког завода за статистику и право на покриће путних трошкова доласка на седницу Комисије.

III Мандат председника и чланова комисије траје 4 (четири) године.

IV Начин рада, обављање стучних послова за потребе Комисије и друга питања од значаја за рад Комисије регулисаће се Пословником о раду који доноси Комисија за планове општине Топола.

V Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-189/2019-05-I

Дана: 24.06.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Петровић с.р.

-5-

На основу члана 104. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18- др. Закони и 10/19), члана 2. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа („Службени гласник РС”, број 21/18) и члана 15. став 1. тачка 4. и члана 40. став 1. тачка 10. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 2/2019), Скупштина општине Топола, на седници одржаној 15.3.2019. године, донела је

ОДЛУКУ
О МРЕЖИ ЈАВНИХ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Члан 1.

Овом Одлуком утврђује се број и просторни распоред предшколских установа на територији општине Топола, у којима се обавља делатност предшколског васпитања и образовања (у даљем тексту: Мрежа предшколских установа), чији је оснивач општина Топола.

Члан 2.

Овом одлуком утврђује се да мрежу предшколских установа на територији општине Топола, чини Предшколска установа „Софија Ристић“ Топола, са седиштем у Тополи, Авенија краља Петра Првог бр. 10/а (у даљем тексту: Предшколска установа).

Члан 3.

У предшколској установи остварује се предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у школу, у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања. Предшколска установа обавља делатност предшколског васпитања и образовања деце предшколског узраста и делатност којом се обезбеђује исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита деце предшколског узраста, у складу са законом.

Члан 4.

Делатност предшколског васпитања и образовања обавља се у објектима предшколске установе у седишту предшколске установе и објектима ван седишта предшколске установе - издвојеним одељењима. У складу са законом. Предшколске установе могу, на основу утврђених потреба и интереса деце и родитеља да обављају делатност и у издвојеном одељењу у просторима основних школа и другим просторима, који у складу са законом и другим прописима испуњавају услове за обављање делатности предшколског васпитања и образовања.

Члан 5.

Мрежу предшколске установе „Софија Ристић“ Топола чине:

- објекти Предшколске установе (у седишту) и
- простори при основним школама (издвојена одељења Предшколске установе).

Члан 6.

Предшколска установа у објектима и просторима које користи у оквиру своје делатности развија и остварује програме предшколског васпитања и образовања, и то:

- програм неге и васпитања деце узраста од 6 месеци до 3 године старости;
- програм предшколског васпитања и образовања деце од 3 године до припремног предшколског програма и
- припремни предшколски програм.

Члан 7.

Програм припреме детета пред полазак у школу у оквиру предшколског васпитања и образовања (у даљем тексту: припремни предшколски програм) траје четири сата дневно, најмање девет месеци.

Члан 8.

Предшколска установа „Софија Ристић“ Топола обавља своју делатност:

А) У објектима у седишту установе у Тополи, и то:

1) у објекту Вртића, на адреси Авенија краља Петра Првог бр.10/а и то:

- програм неге и васпитања деце узраста од 6 месеци до 3 године старости,
- програм предшколског васпитања и образовања деце од 3 године до припремног предшколског програма (целодневни боравак);

2) у објекту Забавиште, на адреси Принца Томислава Карађорђевића бр.10. и то:

- програм предшколског васпитања и образовања деце од 3 године до припремног предшколског програма и
- припремни предшколски програм (целодневни и полудневни боравак);

Б) У издвојеним одељењима при основним школама, и то:

1) у Наталинцима у простору ОШ „Милан Благојевић“ из Наталинаца и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

2) у Клоки у простору издвојеног одељења ОШ „Милан Благојевић“ из Наталинаца и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно)

3) у Загорици простору издвојеног одељења ОШ „Сестре Радовић“ из Белосавца то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата);

4) у Белосавцима у простору ОШ „Сестре Радовић“ из Белосавца: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

5) у Винчи у простору издвојеног одељења ОШ „Живко Томић“ из Д. Шаторње и то: припремни предшколски

програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

6) у Д. Шаторњи у простору ОШ „Живко Томић” из Д. Шаторње и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

7) у Блазнави у простору издвојеног одељења ОШ „Живко Томић” из Д. Шаторње и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата);

8) у Горњој Трнави у простору ОШ „Милутин Јеленић” из Г. Тржаве и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

9) у Доњој Трнави у простору издвојеног одељења ОШ „Милутин Јеленић” из Г. Тржаве и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

10) у Овсишту у простору издвојеног одељења ОШ „Карађорђе” из Тополе и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

11) у Жабару у простору издвојеног одељења ОШ „Карађорђе” из Тополе и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно);

12) у Крћевцу у простору издвојеног одељења ОШ „Карађорђе” из Тополе и то: припремни предшколски програм (у полудневном у трајању од 4 сата дневно).

Члан 9.

Промене у броју и просторном распореду предшколских установа обухваћених мрежом предшколских установа, вршиће се изменом и допуном ове Одлуке, у складу са Законом, прописаним критеријумима, потребама деце и родитеља и финансијским могућностима Општине Топола.

Члан 10.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о мрежи предшколских установа на територији Општине Топола („Службени гласник општине Топола”, бр. 12/2011).

Члан 11.

Ова Одлука ступа на снагу добијањем сагласности од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-95/2019-05-I

Дана: 15.3.2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Драган Јовановић с.р.

-6-

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР
И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ
Т О П О Л А

ЕЛАБОРАТ О МРЕЖИ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СА СЕДИШТЕМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2027. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ:

Увод

1. Приказ основних карактеристика општине Топола

1.1. Географски подаци о општини Топола

1.2. Демографски подаци о општини Топола

1.3. Економске карактеристике општине Топола

2. Друштвена брига о деци и предшколско васпитање и образовање

2.1. Визија развоја система

2.2. Обухват деце предшколског узраста

2.3. Квалитет

2.4. Ефикасност

2.5. Релевантност

3. Садашње стање предшколског васпитања и образовања

- 3.1. Обухват деце предшколског узраста
- 3.2. Квалитет
 - 3.3. Ефикасност
 - 3.4. Релевантност
 - 3.5. Налази СВОТ анализе
4. Стратегија развоја система ДБПВО
 - 4.1. Главни изазови и опредељење стратегије
5. Стратегија достизања визије-политике, акције и мере
 - 5.1. Општа политика
 - 6.1. Предшколске Установе
 - 6.1. Надлежности националног и локалног нивоа
 - 6.2. План локалне самоуправе за ДБПВО
 - 6.3. Основне стратешке мере
 - 6.4. Обухват деце предшколског узраста
 - 6.5. Повећање ефикасности система
 - 6.6. Релевантност
 7. Потребне промене у окружењу
8. Јавна комуникација и заступање стратешких политика у јавности
9. Финансирање предуниверзитетског образовања и васпитања
10. Приказ Установе основног образовања и васпитања на територији општине Топола
 - 10.1. Историјат развоја предшколства на територији општине Топола
 - 10.2. Мрежа припремних предшколских група на територији општине Топола
 - 10.3. Развојни план мреже Предшколске Установе

Увод

Изради Одлуке о мрежи јавних основних школа са седиштем на територији општине Топола приступило се на основу члана 104. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17). Влада Републике Србије донела је Уредбу о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа. Уредба је донета на седници Владе од 16. марта 2018. године и објављена у „Службеном гласнику РС”, број 21/18 од 19.03.2018. године.

Даном ступања на снагу ове Уредбе престала је да важи Уредба о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа („Службени гласник РС”, број 80/10). Истовремено је почео да тече рок од годину дана, дефинисан чланом 198 став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17) у коме јединица локалне самоуправе треба да донесе акт о мрежи предшколских установа и основних школа. У складу са чланом 104. став 3. акт о мрежи јавних предшколских установа и јавних основних школа доноси Скупштина јединице локалне самоуправе. Члан 104. Закона прецизира да акт о мрежи јавних предшколских установа и акт о мрежи јавних основних школа представљају планске акте којима се планира њихов просторни распоред према врсти и структури. Ово је веома важно нагласити јер у суштини значи да акт није само попис тренутног стања јавних установа на територији одређене јединице локалне самоуправе, већ и покушај да се предвиди постојање и распоред неких будућих установа узимајући у обзир утврђене потребе за њиховим оснивањем у складу са демографском сликом, односно планом развоја одређене јединице локалне самоуправе. Овде се ствара могућност да се Акт о мрежи јавних предшколских установа и акт о мрежи јавних основних школа повежу са другим важним развојним документима општине Топола какви су на пример Генерални урбанистички планови.

Одлуком о мрежи предшколских установа са седиштем на територији општине Топола утврђен је број и просторни распоред група на територији општине Топола.

Одлука о мрежи предшколских установа са седиштем на територији општине Топола сачињена је на основу прописа који непосредно регулишу област образовања, као и поједине његове делове:

- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17);
- Закон о предшколском образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 101/17);
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13, 101/17)
- Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2020 године („Службени гласник РС”, бр. 107/12)
- Закон о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС”, број 72/2009);

Приликом израде Елабората и Одлуке коришћени су подаци из документација надлежних општинских институција, Регионалне привредне коморе, Републичког завода за статистику, Пописа становништва 2011. године, подаци које поседује ПУ у Тополи и других институција и извора.

Мрежа предшколских установа, утврђена Одлуком о мрежи предшколских установа са седиштем на

територији општине Топола, треба да допринесе даљем развоју и унапређењу процеса образовања и васпитања на територији општине Топола, у складу са општим и посебним циљевима и стандардима, који су за ову област одређени Законом о основама ситета образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17). За те потребе општина Топола је формирала радни тим Решењем председника општине број 020-276/2018-05.

За преседника:

Мирко Радовановић, наставник разредне наставе-члан Општинског већа општине Топола

За чланове:

Маргарета Живановић, службеник у Општинској управи општине Топола

Мирослав Алексијевић, директор ОШ „Милутин Јеленић” Горња Трнава, представник актива основних школа

Радојко Дамјановић, саветник-представник Школске управе

Рајка Митровић, просветни инспектор-службеник Општинске управе Општине Топола

Друга лица:

Марија Обрадовић, директор ОШ „Живко Томић” Доња Шаторња и

Тања Јовановић, директор Предшколске установе „Софија Ристић” Топола

1. Приказ основних карактеристика општине Топола

1.1. Географски подаци о општини Топола

Општина Топола је општина у Шумадијском округу у средишту Србије. По подацима из 2004. године општина заузима површину од 356 km² (од чега на пољопривредну површину отпада 27.835 ha, а на шумску 5.306 ha). Општина Топола се састоји од 31 насеља.

Територија општине Топола налази се у централном делу Шумадије и захвата сливно подручје средњег тока реке Јасенице и Кубршнице, њене највеће притоке. Западни и југозападни део чине планина Рудник и Венчац, тј. део високе Шумадије. Центар општине је варошица Топола која се налази на 44°15` северне географске ширине и 20°40` источне геогрфске дужине, на надморској висини од 250 м. Од Београда је удаљена 80 км, Крагујевца 42 км, Горњег Милановца 40,а од Аранђеловца 12 км.

Пвршина општине Топола износи 356,4 км² што представља 14,9% укупне површине Шумадијског округа. Тополска општина има неправилан и издужен облик. Пружа се у правцу дуж осе од југозапада ка североистоку ваздушним растојањем око 31,5 км, а краћом осом северо-запад, југо-исток у дужини од око 5 км. На њеној територији поред градског насеља налази се још 30 сеоских насеља. Популација општине Топола је последњем званичном попису, спроведеном 2011. године, бројала 22.329 становника што је после града Крагујевца и општине Аранђеловац, највише у Шумадијском округу. По попису РС од 2012. године општина је имала 4.341 домаћинство, а просеча густина насељености је била 40 ст/км². Када је рељеф у питању, на територији општине Топола доминира радијално раседна тектоника. За њену морфоструктуру од значаја су раседи кубршничко-рајковачке, јасеничко-трнавске и липовачко-бањске разломне зоне. Кубршничко-рајковачка разломна зона формирана је у седиментима сармата и одражава правац тока Кубршнице где је маскиран квартаром. Он се пружа према североистоку десном обалом Кубршнице кроз село Загорицу и Рајковац одакле је означена као кубршнички расед. Бројни раседи на релативно малом простору битно су утицали на морфостурктуру рељефа општине Топола. У основи рељеф ове општине је тектонски, али дејством спољних сила у каснијем периоду је измењен стварањем млађих облика рељефа. У погледу рељефа подручје општине Топола је благо заталасана површина. Просечна надморска висина је око 350 м. Тополско брдо Оленац (345 мнм) чини ону тачку у простору од које почиње прелаз из ниске у високу Шумадију, све до највишег Шумадијског врха Цвијићев врх (1.132 мнм) на планини Рудник. По величини територије општина Топла спада међу мање општине на подручју Републике Србије. Општински центар, насеље Топола се налази у средишту територије општине, док су остала насеља распоређена око општинског центра.

1.2. Демографски подаци о општини Топола

Општина Топола се састоји од 31 насеља. По подацима из 2011. године у општини је живело 22.329 становника. По подацима из 2004. године природни прираштај је износио -6,5%, а број запослених у општини износи 3.921 људи.

Према попису становништва обављеном 2002. године, општина Топола је имала 25.292 становника, међутим попис становништва обављен 2011. године показао је да се тај број смањило и општина Топола је имала 22.329 становника. Број становника је у последњих десет година опао за 8,8%, али није било већих промена у броју радно активног становништва које се у истом периоду смањило само за 3%.

Природни прираштај у општини Топола је већ дуги низ година негативан и наставља да пада. Поређења ради, природни прираштај је 1999. године био -7,8%, а 2015. године -11,7%.

О тренду промена броја становника сликовито говори поређење неколико Према последњем попису становништва из 2011. године, образовна структура становника, старости 15 година (19.346) и више, је

следећа: без школске спреме - 432 (2,23%), непотпуна основна школа - 4.668 (24,13%), основно образовање - 5.027 (25,98%), средње образовање - 7.734 (39,98%), више образовање - 653 (3,37%), високо образовање - 749 (3,87%), непознато - 83 (0,42%).

Највеће миграције се јављају у периоду од 2008. до 2012. године, а основни и једини разлог је егзистенција. Становништво у потрази за послом одлази у веће градове и индустријске центре.

1.3. Економске карактеристике општине Топола

У Тополи су развијене све привредне гране и то: пољопривреда, индустрија, грађевинарство, трговина, угоститељство, саобраћај и везе, стамбено-комуналне делатности, финансијске и друге услуге. Традиционално најзаступљенији привредни сектор је пољопривреда. Потенцијали развоја индустрије на територији општине Топола се темеље на расположивим природним ресурсима. Због тога су основни развојни приоритети у области прехранбене индустрије.

Друштвени производ и народни доходак по становнику општине Топола је испод просека Србије. Број запослених у општини Топола износи 4.798 (23,20%), а број незапослених 1.696. Просечна зарада без пореза и доприноса за 2017. у општини Топола износи 36. 337 динара.

Привредна структура општине показује да је доминатна делатност општине Топола пољопривреда, затим индустрија па трговина. Удео пољопривредне производње у реализованом НД се временом смањивао почевши од 68,1% - 2001. године до 50% - 2005. године у корист веће заступљености прерађивачке индустрије, што се оцењује као позитиван тренд.

Пољопривреда је и даље доминантна с обзиром да пољопривредно земљиште заузима 76% од укупне површине општине. Од прерађивачких капацитета доминира прерада метала, хемијска индустрија, прерада пољопривредних производа и производња вина, чији производи полако стичу своју препознатљиву робну марку на националном тржишту, док је за ширење пласмана на инострано тржиште неопходна стандардизација производње.

Последњих година, све већу заступљеност у креирању НД општине бележи и трговина, чиме привредна структура добија на неопходној диверзификацији.

Активних пољопривредних домаћинстава има 3.684 од којих је 30 домаћинстава у ПДВ-у. Општина Топола у природно-географском погледу има добру основу за развој свих грана пољопривреде – ратарство, повртарство, воћарство, виноградарство и сточарство. Пољопривредно земљиште обухвата 27.064 ха или 76% укупне површине општине, и одликује се високом заступљеношћу ораничних површина, конкретно 18.390 ха или 68% обрадивих површина. То указује да је најзаступљенија делатност управо гајење житарица (10.420 ха). Воћњаци се простиру на 4.623 ха или 17% обрадивих површина. Виногради на 1.056 ха (4%), ливаде 1.626 ха (6%) и пашњаци на 1.363 ха или 5% земљишта.

Највише ораничних површина заузимају ратарске културе, где доминира производња жита са 57% ораничних површина. Индустријско биље гаји се на 1,4%, поврће на 11% и крмно биље на 26% укупних површина ораничног земљишта. Најзаступљеније културе у производњи стрних жита су кукруз са 31.784 т и пшеница са 8.993 т, произведене 2006. године.

Повртарство на територији општине има дугу традицију и последњих година површине под повртарским културама у сталном су порасту. Доминатна повртарска култура је кромпир, чија производња се креће око 4.735 т годишње.

Воћарска и виноградарска производња заступљена је на 21% укупне површине. Најзаступљеније врсте воћа су шљиве са 856.350 стабала и јабуке са 149.385 родних стабала. Производња вина на територији општине Топола је традиционална од давнина, посебно се издваја подрум „Александровић” из Винче, чија су вина постала бренд овог подручја и нашла своје место на домаћем и страном тржишту.

Сточарство представља значајну грану пољопривреде, по обиму и значају. На територији општине постоји дуга традиција узгоја стоке, а по расположивим статистичким подацима из 2006. године, по броју грла најзаступљенија врста је живина, затим овце, свиње и говеда. Носиоци развоја сточарста у будућем периоду биће индивидуални произвођачи удружени и повезани кроз задруге за откуп и пласман, као и фарме које већ постоје на планском подручју.

Претходна анализа стања и трендова у сектору пољопривреде указује на неколико закључака о пољопривреди општине Топола.

Најзначајнија предузећа су: Морсад д.о.о, Еновитис д.о.о, Стара Варош д.о.о, Мат –продукт д.о.о, Лиграп д.о.о, Интеграл експорт-импорт д.о.о, Подрум Александровић, Радо-фруит, ПИК Оплепац, ГМП Јарменовци...

2. Друштвена брига о деци и предшколско васпитање и образовање

Мисија система друштвене бриге о деци предшколског узраста и предшколског васпитања и образовања јесте да створи услове за добробит деце од рођења до поласка у школу, подржи њихов целовити развој, васпитање и социјализацију и створи услове за рано учење, зависно од потреба појединих породица и деце.

Основна функција система друштвене бриге и васпитања и образовања деце предшколског узраста (даље у

тексту: ДБПВО) јесте стварање услова за квалитетно живљење, нарочито (али не искључиво) у ванпородичној средини и за целовити и хармоничан развој, васпитање и социјализацију деце, у складу с потребама сваког детета и у духу савремених схватања права детета. Поред тога, овај систем има и следеће важне функције:

- 1) стварање добрих услова за слободну игру и игру усмерену ка учењу, као развојно најзначајнији облик активности деце предшколског узраста и за друге разноврсне облике дечјих активности;
- 2) старање за негу деце, брига о здрављу и исхрани деце;
- 3) стварање услова за разноврсне физичке и спортске и уметничке дечје активности, зависно од карактеристика деце;
- 4) давање доприноса превенцији сиромаштва и социјалне искључености кроз остваривање инклузивног васпитања и образовања;
- 5) остваривање компензаторске улоге код деце која потичу из развојно неповољних средина;
- 6) омогућавање равноправног почетка обавезног образовања и васпитања кроз припрему деце за полазак у основну школу;
- 7) вођење рачуна о безбедности деце и њиховој заштити од насиља, злоупотребе и манипулације;
- 8) пружање помоћи запосленим родитељима обезбеђивањем бриге о њиховој деци;
- 9) давање важног доприноса запошљавању и еманципацији жена, у склопу интегрисане политике за повећање natalитета;
- 10) пружање разноврсних облика помоћи породици, према њиховим специфичним потребама, у циљу стварања услова за пуну сарадњу породице и различитих облика програма и услуга;
- 11) оснаживање породице да од дететовог рођења успоставе здраве, безбедне и подстицајне услове за његов пуни живот и развој у породичној средини и за активно укључивање родитеља у функционисање и развој система;
- 12) осигуравање полазне основе за целоживотно образовање, кроз вредновање формалних и неформалних облика учења у предшколском узрасту.

Диверсификовани систем предшколских установа, програма и услуга треба да буде инструмент за остваривање ових сложених функција. Сваки део система има своју специфичну улогу у остваривању тих функција.

Из дефиниције основне функције овог система следи да је ресор образовања водећи у организацији овог система, али је због вишефункционалности предшколског система неопходна чврста интерресорска сарадња, нарочито с областима здравства и социјалне политике. Ресори у доменима својих надлежности дефинишу и реализују одговарајуће стручне стандарде. Неопходно је на националном нивоу успоставити функционалне механизме координације између различитих система и јасно дефинисати њихове улоге.

2.1. Визија развоја система

До 2020. године дограђен је диверсификовани систем квалитетне друштвене бриге о деци предшколског узраста и предшколског васпитања и образовања (од рођења детета до поласка у основну школу).

Свака породица и свако дете, у складу са њиховим потребама, обухваћени су тим системом у обиму који је остварив на основу могућности Републике Србије и одговарајуће локалне самоуправе.

Све предшколске установе и програми предшколског васпитања и образовања су акредитовани на основу националног система акредитације који примењује транспарентне и јединствене процедуре.

2.2. Обухват деце предшколског узраста

Свака породица и свако дете узраста од шест месеци до поласка у школу имају доступан неки вид диверсификованог система ДБПВО који одговара њиховим потребама:

- 1) дуплиран је општи обухват деце од четири године до почетка примене обавезног припремног предшколског програма (даље у тексту: ППП);
- 2) знатно правичнији систем који ће омогућити значајно већи обухват све деце и посебно деце из маргинализованих група која остварују право приоритета при упису (деца са инвалидитетом и сметњама у развоју, деца која показују емоционалне проблеме или проблеме у понашању и учењу, деца чији проблеми произлазе примарно из социо-економских разлога или чињенице да похађају програме на нематерњем језику, посебно ромска деца, деца из сиромашних слојева друштва и из породица с ниским образовним нивоом, деца из сеоских средина);
- 3) потпуни обухват деце узраста од 5,5 до 6,5 година обавезним ППП.

2.3. Квалитет

Национални систем акредитације гарантује висок квалитет бриге о деци и предшколског васпитања и образовања: квалитет средине у којој бораве деца, квалитет опреме, дидактичких и игровних материјала, квалитет програма, квалитет предшколске установе и програма као целине (општа позитивна клима, пријатељски амбијент за децу, третман у складу с правима детета), квалитет професионалних квалификација и довољан број особља које ради с децом. Квалитетна васпитна пракса подразумева да се кроз васпитни програм, образовни и игровни материјал, методе рада са децом (укључујући центре активности, слободну игру

и игру усмерену ка учењу), као и кроз дневни ритам са избалансираним активностима подстиче целовит дечји развој, развој њихове креативности, критичког мишљења, рано описмењавање и социјализација и стварају предуслови за успешан полазак деце у школу и стварају услови за инклузивно васпитање и образовање деце са инвалидитетом и сметњама у развоју и друге деце којој је потребна додатна подршка у систему васпитања и образовања.

2.4. Ефикасност

Ефикасност система се осигуравао развијањем различитих облика бриге о деци и програма предшколског васпитања и образовања (што укључује и јефтине алтернативне и флексибилне облике, не само рад предшколских установа), организовањем програма предшколских установа и за децу из окружења која не похађају редовно предшколске установе, адаптацијом постојећих простора, пружањем повремених и привремених програма и услуга према потребама породица и деце.

Ефикасност се остварује бољом координацијом различитих ресора (образовања, здравства, социјалне политике) на републичком и локалном нивоу и прецизним разграничењем трошкова које они обезбеђују.

Периодично (сваке три године) анализирају се трошкови система ДБПВО да би се испитало да ли се ресурси троше рационално и у складу са стратешким планом, како би се обезбедило унапређивање квалитета и доступности установа, програма и услуга.

2.5. Релевантност

Сви организациони облици (предшколске установе, програми и услуге) отворени су према детету и његовом искуству, породици, локалној и широј заједници; они развијају концепцију васпитања и образовања у којима дете и његова добробит, развој, васпитање, социјализација и учење имају централну улогу. Омогућена је стална размена информација и сарадња између релевантних учесника васпитно-образовног процеса (родитеља/старатеља, породице, деце, професионалаца запослених у систему и локалне заједнице).

Сви организациони облици система користе различита решења како би повећали своју флексибилност, прилагодили своје услуге величини, месту извођења, трајању програма, начину реализације и обиму васпитно-образовних програма, који иду у сусрет потенцијалним корисницима, посебно онима из маргинализованих и осетљивих друштвених група које имају највеће потребе за укључивање у систем.

3. Садашње стање предшколског васпитања и образовања

Анализа стања указује на озбиљан недостатак јединствене образовне статистике и система за управљање подацима о деци; подаци се значајно разликују зависно од извора и коришћених статистичких метода.

3.1. Обухват деце предшколског узраста

Према подацима МП, у школској 2009/10. години у оквиру 854 васпитне групе ППП било је обухваћено 3.456 деце ромске националности, а 5.455 деце припадника других националних мањина. Према подацима РЗС исте школске године у предшколско васпитање и образовање је укључено свега око 4.000 деце са инвалидитетом и сметњама у развоју, а у ППП свега 964 деце из ове категорије. Многа деца раног и предшколског узраста са сметњама у развоју нису идентификована и нису укључена у систем.

Према подацима МИЦС 4 из 2010. године, обухват деце до 5 година из махала и нехигијенских ромских насеља и даље је изузетно мали и износи 8% (мада је удвостручен у односу на 2005), а обухват ППП деце припадника ромске националне мањине, такође је недовољан и износи 78%. На основу Анкете о животном стандарду (РЗС, 2008) обухват узрастима од 3 до 5 година деце са села је 14%, деце из најсиромашнијих породица 7%, а 16% деце из породица са ниским образовним статусом.

Основни закључци о обухвату деце су следећи: а) обухват је мали и не задовољава потребе деце и породица; б) постоји значајно заостајање у поређењу са земљама ЕУ и неким бившим југословенским републикама; ц) није обезбеђен потпуни обухват ни обавезним ППП; д) обухват је дубоко неправичан, јер су најмање обухваћена деца из маргинализованих друштвених група за које је неопходан рани подстицај развоја (на тај начин Република Србија не остварује први од циљева глобалног програма *Образовање за све*).

3.2. Квалитет

Нега и васпитно-образовни рад у предшколским установама дефинисани су Општим основама предшколског програма. Свака установа ствара свој оперативни предшколски програм чији је саставни део и Припремни предшколски програм који се реализује на основу Правилника о општим основама предшколског програма („Службени гласник РС - Просветни гласник“, 14/06), а његово обавезно трајање је 2009. продужено са шест на девет месеци. Програми се реализују на српском језику, језику националних мањина (осим на ромском), само се понегде реализују двојезично (мада су потребе веће), а у неким приватним и неформалним облицима и на страном језику. Педагошки асистенти за подршку деци ромске националности која не говори језик на коме се реализује предшколски програм нису у довољној мери заступљени у предшколским установама и другим програмима.

У току је израда националних стандарда квалитета и система за праћење и процену квалитета у систему (примена се очекује од 2013. године) и израда јединствених критеријума и процедура за акредитовање предшколских установа, васпитно-образовних програма и услуга. Нега, васпитни и образовни рад у

предшколским установама реализују се према устаљеним организационом облицима: целодневни (8 - 12 сати дневно, пет пута недељно), полудневни (4 - 6 сати дневно, од три до пет пута недељно) и дуже од једног дана (пет дана у недељи). Половина установа (51%) нуди целодневни боравак, а 76% деце проводи дуже од пет сати у предшколској установи; углавном се породици не нуде програми краћи од осам сати, нити програми изван установа - у другим просторима и контекстима (такозвани програми у заједници, путујући програми и тимови, приватне јасле, заједнички програми за родитеље и децу, програми у породици и сл.).

У предшколским установама запослено је 11.087 васпитача (раде с децом од 3 до 6,5 година) и 3.314 медицинских сестара (раде с децом од 0,5 до 3 године старости). У структури запослених жене чине 95%, што значи да је недовољна заступљеност васпитача, али и других профила, мушког рода, Ова је, иначе, типична слика и у системима предшколског васпитања и образовања деце у развијеним земљама.

3.3. Ефикасност

Код нас нема прецизних података о економској исплативости система предшколског васпитања и образовања. Почетни подаци УНИЦЕФ анализе исплативости унутар система предшколског васпитања и образовања у Републици Србији (која је покренута 2011. године и још је у току), показују да су у неким регионима капацитети установа недовољно искоришћени, док су у другим регионима капацитети искоришћени преко 100%, тј. број деце у васпитним групама далеко премашује законску педагошку норму (у неким васпитним групама уписано је и до 50 деце са три васпитача у истом васпитном простору), чиме се озбиљно угрожава квалитет неге и васпитно-образовног рада, смањује безбедност деце и угрожава њихов лични и социјални развој.

Локалне самоуправе имају мандат да се баве предшколским васпитањем и образовањем, али нису довољно обучене да креирају и спроводе политике и програме ДБПВО. Њихов приступ планирању развоја система ДБПВО није довољно стратешки оријентисан, није заснован на демографским подацима и показатељима економске исплативости, нити на актуелним подацима о деци и породици, њиховим потребама и правима.

3.4. Релевантност

Може се рећи да постојећи систем (акредитоване предшколске установе и програми) не може да задовољи актуелне потребе све деце предшколског узраста и њихових породица, јер је најмање доступан деци и породицама из социјално и економски осетљивих категорија. Стога је његов допринос остваривању права детета и породице (на квалитетно рано васпитање и образовање), допринос развоју дететових капацитета, социјализацији и потпуном интегрисању детета и породице у заједницу мањи него што је нашем друштву потребно. У нашој земљи не постоје евалуационе студије које би показивале који су и колики ефекти система ДБПВО на бољи старт у основну школу, на смањење сиромаштва, већу социјалну инклузију, веће запошљавање жена, итд.

3.5. Налази СВОТ анализе

Потенцијали система ДБПВО су следећи: у Републици Србији предшколско васпитање и образовање има дугу традицију, искуства добре и квалитетне праксе и стручни потенцијал представљају добу основу за остваривање циљева СРОС; Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, број 18/10), као и Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09 и 52/11), у даљем тексту: ЗОСОВ, засновани су на дечјим правима и отварају простор за примену савремених приступа предшколског васпитања и образовања; увођењем обавезног ППП повећан је укупан обухват деце; квалификациона структура запослених у складу је са стандардима ЕУ.

Унутрашње слабости система ДБПВО су: недовољан обухват деце квалитетним програмима ПВО, посебно деце на селу и из маргинализованих социјалних група; мрежа установа, њихова географска дистрибуција, понуда програма и услуга у систему је социјално неправедна; при упису доминирају неадекватни критеријуми, тј. предност имају деца запослених родитеља, а не деца из социјално осетљивих категорија; не постоји јединствена статистика о деци која су обухваћена системом ДБПВО; систем је претежно оријентисан на понуду класичног типа (целодневни или полудневни програми), није довољно флексибилан и нема алтернативних понуда; опште основе програма предшколског васпитања и образовања, укључујући ППП, не обезбеђују уједначеност квалитета васпитно-образовне праксе, није успостављен систем стандарда квалитета и механизми праћења квалитета; није успостављен систем за акредитовање установа, васпитно-образовних програма и услуга за дете и породицу; недостаје потребна сарадња међу надлежним ресорима и институцијама релевантним за систем ДБПВО.

Ризици за развој система ДБПВО су: недовољна информисаност јавности, креатора политика и доносиоца одлука о значају раног развоја деце за њихов свеукупни развој и за дугорочни развој земље; мањак финансијских средстава на националном и на локалном нивоу (локалне самоуправе су оптерећене финансијским проблемима, што ће лимитирати инвестирање); локалне самоуправе су недовољно оспособљене за планирање стратешког развоја и за коришћење других извора финансирања (нпр. ЕУ фондова); проблем је расподела одговорности и финансијских ресурса између надлежних ресора (просвете, социјалне заштите, здравља, локалне самоуправе) на националном и локалном нивоу и неразвијена је међусобна интерресорска

сарадња у креирању образовних политика.

4. Стратегија развоја система ДБПВО

4.1. Главни изазови и опредељење стратегије

Главни изазови у развоју система ДБПВО су недовољан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем, тј. недовољан капацитет система и недовољна диверсификованост програма и услуга предшколског васпитања и образовања. Код обухвата деце проблеми су недовољно развијена мрежа установа предшколског васпитања и образовања (посебно у Централној Србији), њена неадекватна географска дистрибуција и посебно недовољан обухват деце из маргинализованих социјалних група (деца на селу, сиромашна деца, ромска деца, деца са инвалидитетом и сметњама у развоју). СРОС се примарно мора фокусирати на обезбеђивање доступности квалитетног предшколског васпитања и образовања свој деци, јер је то од дугорочног значаја за развој деце и развој друштва у целини (утиче на повећање стопе завршавања образовања, повећање социјалне инклузије и на развој економских параметара).

5. Стратегија достизања визије - политике, акције и мере

5.1. Општа политика

Национални систем чине предшколске установе, програми и услуге које се разликују по функцијама/потребама које задовољавају и, отуд, по њиховим специфичним наменама, по дужини трајања, месту реализације и стручном особљу које их реализује. У погледу власничких односа, установе, програми и услуге могу бити: јавни, приватни, мешовити, корпорацијски и у организацији цивилног сектора. У циљу остваривања ове стратешке оријентације реализоваће се следеће мере.

Саставни делови система ДБПВО биће:

- 1) програми неге и васпитања за децу од 0,5 до три године старости: полудневни, целодневни (одомаћен назив за овај облик - јасле);
- 2) програми за децу од 3 до 5,5 година старости: полудневни и целодневни, који се могу реализовати у предшколским установама и у болничким групама (одомаћен назив за овај облик - вртић);
- 3) обавезни ППП за децу годину дана пре поласка у школу: целодневни и полудневни (који се може реализовати у предшколским установама, у школама и другим прилагођеним просторима у локалној самоуправи);
- 4) полудневни програми ван предшколских установа (обично у трајању од четири сата дневно, који се може реализовати у предшколским установама, у школама и другим прилагођеним просторима у локалној самоуправи);
- 5) недељни вртићи (пет дана у недељи) за родитеље чије радно време изискује такав облик бриге о деци;
- 6) специјализовани и/или посебни програми у предшколским установама, после радног времена тих установа, за децу из локалне средине која нису укључена у предшколску установу или програм;
- 7) породичне јасле;
- 8) путујући вртић;
- 9) путујући васпитач;
- 10) специјализовани програми за подстицање појединих области развоја (креативност - ликовна и музичка култура, разноврсне физичке и спортске активности);
- 11) специјализовани програми подршке деци и породици из социјално осетљивих категорија у складу са потребама (за децу са инвалидитетом и сметњама у развоју, из удаљених подручја, економски и социјално депривираних породица, Роме);
- 12) програми ране интервенције за децу код које постоје развојни проблеми, хроничне болести, сметње у развоју, неухрањеност, атипично понашање;
- 13) програми за успешан прелазак из породице у предшколску установу и/или предшколске установе у основну школу, у складу са потребама детета, родитеља или установе;
- 14) рекреативни програми;
- 15) играонице за децу;
- 16) разни облици радионица за децу;
- 17) библиотеке, игротеке/лудотеке;
- 18) саветовалишта и/или "школе" за родитеље;
- 19) развојна саветовалишта за децу са инвалидитетом и сметњама у развоју;
- 20) мобилни тимови за помоћ породици и детету;
- 21) подршка у породичним условима за децу и породице у ризику;
- 22) сви други организациони облици који се стварају на основу исказаних потреба породица, локалне заједнице и локалне самоуправе.

6. Предшколске установе

Поред тога што треба ојачати и/или оптимизирати мрежу предшколских установа, установе морају да остваре унутрашњи преображај: да развијају и негују инклузивну образовну политику, да буду флексибилно

организоване, да примењују интерактивне и активне методе васпитно-образовног рада које су усмерене на дете, буду усмерене ка остваривању права детета, отворене ка локалној средини, да организују програме и за децу из локалне средине која нису обухваћена тим установама и остваре интензивну сарадњу с родитељима и другим социјалним партнерима из локалне средине.

6.1. Надлежности националног и локалног нивоа

Законским и подзаконским актима прецизно се дефинишу надлежности централног нивоа (националног) и локалног нивоа (локалне самоуправе) у погледу: оснивања предшколских установа и утврђивања програма и услуга; финансирања (укључујући и капитална инвестициона улагања); управљања предшколским установама; доношења програма рада; акредитације установа и програма; одређивања плата запослених у предшколским установама; запошљавања и отпуштања запослених.

6.2. План локалне самоуправе за ДБПВО

Свака локална самоуправа дефинише свој систем ДБПВО за одређени плански период. Тај план на најбољи начин излази у сусрет потребама породица и деце на територији локалне самоуправе и осигурава финансирање и одржавања тог система. Локални систем се утврђује на основу испитивања потреба породица, деце и локалне самоуправе и у договору са свим релевантним социјалним партнерима.

6.3. Основне стратешке мере

- 1) Повећање обухвата деце предшколског узраста;
- 2) Осигуравање квалитета унутар система;
- 3) Повећање ефикасности система;
- 4) Обезбеђивање релевантности система.

6.4. Обухват деце предшколског узраста

У погледу овог параметра стратегија развоја треба да оствари два велика циља: да повећа обухват деце (зависно од потреба породица и деце одређеног узраста) и да повећа правичност система (већим обухватом деце из маргинализованих и социјално осетљивих група и из неразвијених подручја). План за повећање обухвата ће бити дефинисан Акционим планом за спровођење СРОС и усклађен са стандардима стратегије ЕУ 2020 и осталим релевантним међународним и националним стратешким документима, уз вођење рачуна о могућностима наше земље. За децу од 5,5 до 6,5 година биће обезбеђен потпуни обухват кроз целодневне и полудневне облике ППП. За сву децу од 4 до 5,5 година биће обезбеђено да бесплатно користе скраћене (полудневне) програме (приближно четири сата дневно, пет дана у недељи, у току једне школске године). За децу од шест месеци до три године и њихове породице биће повећан приступ програмима и услугама и обезбеђен обухват деце овог узраста у износу од 30%. Основне стратешке мере за остваривање тих циљева су следеће:

- 1) адаптација расположивих простора у свакој локалној самоуправи (неискоришћени школски, спортски, културни простори, простори месних заједница, простори у јавним и приватним зградама, итд.) као јефтиније решење, при чему иницијатива за овакве адаптације треба да потекне од родитеља, месних заједница и локалних самоуправа;
- 2) диверсификација предшколских установа, програма и услуга на основу локалног система ДБПВО, с тим да диверсификовани систем треба да створи могућност за обухват све деце према потребама породица и поједине деце;
- 3) проширивање активности из делатности предшколске установе и на децу из локалних самоуправа која не иду у предшколску установу;
- 4) промена уписне политике за пријем деце у предшколске установе, тако да предност имају деца из дефаворизованих друштвених група и осигурање средстава за бесплатан боравак те деце (средства осигурава локална самоуправа);
- 5) до краја периода на који се односе ове стратешке мере локална самоуправа (када је потребно и уз подршку републичког нивоа) треба да гарантује сваком детету од 4 до 5,5 година могућност да користи квалитетни и акредитовани полудневни програм и/или услугу у предшколској установи или ван ње и то бесплатно;
- 7) предузимање свих законских, подзаконских и финансијских мера за потпуни обухват обавезним припремним предшколским програмом.

6.5. Квалитет

Систем ДБПВО може остварити своје функције ако се изгради национални систем квалитета у тој области. Изградња тог система ће се остварити следећим стратешким мерама:

- 1) дефинисање националних стандарда квалитета услова у којима се одвија ДБПВО, а то обухвата:
 - стандарде квалитета простора у којима се реализују програми друштвене бриге о деци предшколског узраста и предшколског васпитања,
 - стандарде квалитета опреме, дидактичких и игровних материјала,
 - дефинисање услова за заштиту здравља, за квалитетну исхрану и безбедност деце (ове стандарде дефинишу одговарајући ресори);

2) стандарди квалитета васпитно-образовних програма, у које спада:

- дефинисање интегрисаних програма који су прилагођени развојним карактеристикама деце,
- стављање у средиште васпитно-образовних програма дечје активности које иницирају васпитачи или деца, а кључне су игровне активности деце,
- дефинисање основа васпитања и образовања (оквирног програма) на националном нивоу; програмска основа за уметничко предшколско васпитање и образовање мора да буде интегрисана у програм основног уметничког образовања, а одговорност за васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста у области уметности треба препустити уметничким школама и њиховим стручним кадровима;
- дефинисање оперативних планова за сваку предшколску установу, односно за сваки локални програм предшколског васпитања; они ће бити усклађени с локалним и културним специфичностима и с потребама деце која су обухваћена тим програмом,
- укључивање родитеља и представника из локалне самоуправе у конципирање и реализацију програма;

3) стандарди квалитета запосленог особља, који обухватају:

- дефинисање стандарда професионалних компетенција васпитача и стручних сарадника који раде с децом (ти стандарди се дефинишу у делу СРОС који се односи на образовање наставника на свим нивоима образовања),
- стандарде односа величине васпитних група у појединим узрастима и односа броја деце и васпитног особља, посебно за поједине узрастне групе;

4) стандарди квалитета васпитно-образовног процеса, који обухватају:

- третман деце у складу с правима детета, уважавање индивидуалних карактеристика сваког детета и његове личности те културних специфичности и различитости међу децом,
- стварање позитивне социјалне и психолошке климе у свим програмима за предшколску децу, позитивне и пријатељске интеракције деце и васпитног особља, која подстиче децу на самосталност и код деце доприноси изградњи позитивне слике о себи и о окружењу,
- интензивну сарадњу с родитељима у реализацији васпитно-образовних активности;

5) предшколска установа, односно програм као целина.

Параметри помоћу којих се утврђује квалитет установе и програма као целине јесу: општа организација активности у установи/програму и понуда разноврсних активности (игровних, истраживачких, социјалних, стваралачких, културних, спортских, рекреативних, слободних, изборних) која даје могућност сваком детету да буде максимално укључено у све процесе и да испољи своје афинитете и способности, општа позитивна атмосфера, квалитет социјалних односа и интеракције унутар установе и програма, добробит деце и осећање задовољства код деце, укљученост породице у планирање и развој установе и програма, укљученост представника локалне самоуправе у рад установе.

Све наведене категорије стандарда квалитета утврђује Национални просветни савет на основу предлога одговарајућих националних стручних и научних институција и уз консултовање истакнутих експерата. У припреми националних стандарда квалитета обавезно учествују професионална удружења васпитача и савета родитеља.

Увођење националног система акредитације за предшколске установе и програме, који се заснива на горе наведеним категоријама стандарда квалитета. Систем акредитације обухвата прецизне и транспарентне процедуре акредитације и систем за контролу примене. Институције које врше акредитацију морају бити аутономне. Систем акредитације укључује и процедуру самоевалуације предшколских установа/ програма и учешће родитеља у процесу акредитације.

6.5. Повећање ефикасности система

Ефикасност система ДБПВО посебно је значајан због економског стања у земљи, ограничености јавних буџетских финансијских средстава и због потребе да се у таквој ситуацији обезбеди што већи обухват деце. Стратешке мере за повећање ефикасности система су следеће:

- 1) Рационална расподела надлежности између републичког нивоа и нивоа локалне самоуправе (ова мера се дефинише у делу СРОС који се односи на финансирање образовања);
- 2) Правично дефинисање удела у финансирању из јавних извора (републичких и из локалних самоуправа) и приватних извора (партиципације родитеља). Саставни део овог правичног система јесте и систем субвенционисања породица из јавних средстава на основу економског статуса сваке породице, укључујући и бесплатан боравак деце из неких категорија (из друштвено маргинализованих друштвених група);
- 3) Прецизно дефинисање облика ДБПВО који ће бити бесплатни (на пример, права свих породица на бесплатни полудневни програм за децу од четити до пет и по година), зависно од процене Владе о најбољем интересу државе у овој области;
- 4) Постепено увођење финансирања јавних предшколских установа и програма по глави детета (систем пер цапита), после брижљивих пробних примена тог система;
- 5) Практична примена јефтинијих облика ДБПВО уз осигуравање квалитета (адаптација постојећих простора, флексибилнији и алтернативни програми и услуге, коришћење локалних расположивих просторних,

материјалних, институционалних и људских ресурса) и боља координација ресора образовања, здравља, социјалне политике и комуналних служби на локалном нивоу.

6.6. Релевантност

Релевантност система друштвене бриге о деци предшколског узраста и предшколског васпитања проистиче из његових сложених функција. С обзиром да у Србији не постоје анализе педагошких, социјалних и економских ефеката система ДБПВО, потребно је унапредити истраживачку праксу, и то: организовати систематска научна истраживања и евалуационе студије у циљу доношења одлука заснованих на подацима и успоставити национални систем индикатора за праћење система. Могуће области истраживања јесу: ефекти целокупног предшколског васпитања и образовања, а посебно ППП на већи обухват деце из маргинализованих група обавезним образовањем, на смањење осипања деце у току основног образовања и на успех деце у основној школи, на допринос инклузивном предшколском васпитању и образовању, бољој социјалној интеграцији деце из маргинализованих група, на дугорочну превенцију сиромаштва, на запошљавање жена и слично. Да би се успешно успоставиле све стратешке политике и мере и пратила њихова примена у функцији даљег унапређења и развоја система, неопходно је ојачати структуре управљања унутар система.

7. Потребне промене у окружењу

Због природе система ДБПВО и његовог мултиресорског статуса, неке промене у ширем окружењу управо су виталне за остваривање његових сложених функција. Због тога треба предузети следеће мере:

- 1) извести децентрализацију и промену положаја локалних самоуправа посебно у области друштвених делатности;
- 2) усвојити прецизну законску регулативу која дефинише компетенције републичких органа и органа локалне самоуправе за финансирање система, положај васпитача, стандарде квалитета, систем акредитације предшколских установа и програма, плате запослених, услове за запошљавање и отпуштање с посла и слично;
- 3) побољшати законску регулативу државне управе у циљу прецизног дефинисања надлежности појединих ресора и интерресорске сарадње ради више функционалности система ДБПВО.

8. Јавна комуникација и заступање стратешких политика у јавности

У спровођењу стратегије развоја диверсификованог система ДБПВО предшколске деце неопходан је позитиван приступ и подршка медија и то како кроз реално приказивање друштвеног положаја деце овог узраста и важности њиховог укључивања у предшколске установе, програме и услуге, тако и кроз промовисање основних вредности и принципа на којима се заснивају актуелне политике унутар система, односно програми и услуге намењене деци и породицама.

Такође, у овој области потребно је развијати радијске и телевизијске програме те истраживачко и репортажно новинарство. Затим је неопходна продукција образовних, васпитних, популарно-истраживачких, научних, културних, уметничких садржаја и програма за децу и родитеље, васпитаче, наставнике и друге запослене у систему и све то у складу са СРОС.

Поред тога, потребна је снажна подршка грађанског сектора у смањењу дискриминације и у промоцији и праћењу остваривања права детета и породице у области бриге о деци и предшколског васпитања и образовања.

9. Финансирање предуниверзитетског образовања и васпитања

9.1. Кратак опис постојећег система по нивоима образовања

Постојећи систем финансирања предшколског образовања је децентрализован и заснован је на моделу у коме су суфинансијери локална самоуправа и родитељи. По постојећем моделу, локална самоуправа обезбеђује средства која покривају 80% трошкова, а родитељи обезбеђују 20% трошкова (просечан ниво, док ниво учешћа у појединачном случају зависи од социоекономског статуса родитеља). Надаље ће се развијати модели јавно-приватног партнерства са циљем обезбеђивања већег обухвата деце предшколског узраста.

Средства за припремни предшколски програм обезбеђују се у републичком буџету и преносе се локалним самоуправама на основу броја формираних група. Наведени систем је показао различите ефекте, у зависности од начина управљања средствима на нивоу локалне самоуправе. Један од значајних примера неефикасности је изградња нових предшколских установа у локалним самоуправама где постоји вишак простора у школама у којима је број ученика драстично смањен. Преуређењем простора у школама за потребе предшколског образовања, постигле би се значајне уштеде:

- 1) не би се зидао нови објекат;
- 2) административно особље школе би могло да обавља исте послове и за предшколску установу.

10. Приказ установа основног образовања и васпитања на територији општине Топола

10.1 Историјат развоја предшколства у Тополи

Прво Забавиште у Тополи основано је 1945. год. са једном групом мешовитог узраста. Зграда Забавишта се налазила у садашњој градској библиотеци. На иницијативу мештана Тополе основана је прва предшколска група. У адаптираној послератној просторији налазило се тридесетак малишана.

Слика прве групе у Забавишту

Зграда Забавишта је направљена 1971. године, где постоји и данас. Тада Рада Костић, први васпитач у Тополи, 8.03.1971 полаже камен темељац. Нов објекат Дечјег вртића почео је са изградњом 80-их година. Седиште Дечјег вртића „Софија Ристић“ налази се у Авенији краља Петра I 10/A у Тополи. Објекат је наменски и плански изграђен. Његова површина је 1.300 метара квадратних. Објекат се налази подно Опленца у непосредној близини Карађорђевог града у оквиру чијег комплекса се налази Карађорђева црква, конак, библиотека и касарна, тако да ово окружење има утицаја на планирање и креирање активности. У близини се налази основна и средња школа, Удружење „Загрљај”, спортски терени, Дом здравља, хотел, зграда Скупштине општине Топола, зграда суда, станица, зграда МУП-а Топола и већи број приватних трговинских и угоститељских објеката

Слика централне зграде дечијег вртића

Дечји вртић „Софија Ристић“ отпочео је са радом маја 1985. године са две групе целодневног боравка (1 група јасленог узраста и 1 мешовита група узраста од 3 до 7 година), укупно 35 деце. У објекту су радила два васпитача, 5 медицинских сестара, директор, два административно-финансијска радника, две сербирке, једна куварица, две спремачице, једна вешерка, један набављач - економ и један домар. У овом објекту сада ради десет група целодневног боравка са 174 деце, а програмом предшколског васпитања и образовања обухваћено је две групе целодневног боравка и тринаест група полудневног боравка са око 158 деце. Од тог броја су у седишту две групе целодневног боравка и једна полудневног а дванаест на сеоским подручјима и то: МЗ Наталинци, Винча, Блазнава, Д.Шаторња, Загорица, Белосавци, Крћевац, Горња и Доња Трнава, Жабаре, Овсиште и Клока.

10.2. Мрежу припремних предшколских група на територији општине Топола сачињава и то:

Објекти за децу

Ред. Бр.	Назив објекта и адреса	Бр. објекта	КАПАЦИТЕТ	
			Бр.група	Бр.деце
1.	КДУ-целодневни боравак, Топола Ав. краља Петра I 10а	1	7	151
2.	Забавиште-целодневни и полудневни боравак Топола Принца Томислава Карађорђевића 10 а	1	4	91
4.	Група при ОШ Винча	1	1	6
5.	Група при ОШ Загорица	1	1	5
6.	Група при ОШ Блазнава	1	1	5
7.	Група при ОШ Доња Шаторња	1	1	13
8.	Група при ОШ Белосавци	1	1	9
9.	Група при ОШ Г Трнава	1	1	10
10.	Група при ОШ Д. Трнава	1	1	12
11.	Група при ОШ Крћевац	1	1	5
12.	Група при ОШ Жабаре	1	1	6
13.	Група при ОШ Клока	1	1	6
14.	Група при ОШ Овсиште	1	1	5
15	Група при ОШ Наталинци	1	1	6
УКУПНО:		14	23	332

Објекат КДУ наменски и плански је изграђен за обављање васпитно-образовне делатности за узраст деце од 1 до 6,5 година. У свом саставу има 7 радних соба, две сале за рекреацију деце, кухињу, вешерницу, котларницу, канцеларијски део и двориште које је делимично опремљено справама и у плану је његово континуирано оплемењивање.

Објекат Забавишта наменски и плански је изграђен за обављање васпитно-образовне делатности за предшколски узраст деце (од 4,5 до 6,5 година). Поседује 4 радне собе, трпезарију са приручном кухињом (у кухињи се не припремају оброци), котларницу и двориште опремљено за рекреацију и боравак деце на отвореном простору.

Предшколске групе на сеоском подручју су адаптиране и опремљене у складу са нормативима за обављање ППП при основним школама. Свака група користи школско двориште за рекреацију и боравак деце на отвореном простору.

10.3.Развојни план мреже Предшколске установе на територији општине Топола

Кретање броја деце рођене на територији општине Тополи у периоду од 2010. године до 2017. године и укупан број деце која су боравила у ПУ од 2010/2011. до 2017/2018.

Табела- Приказ броја рођене деце и броја уписаних седам година касније у ПУ

Календарска година	Укупан број рођене деце	Школска година	Број уписане деце у предшколску установу
2001.	207	2008/09.	404
2002.	200	2009/10.	443
2003.	208	2010/11.	383
2004.	191	2011/12.	383
2005.	213	2012/13.	419
2006.	199	2013/14.	375
2007.	174	2014/15.	341
2008.	174	2015/16.	357
2009.	185	2016/17.	374
2010.	163	2017/18.	369
2011.	164	2018/19.	332
2012.*	158	2019/20.	383

2013.*	155	2020/21.	396
2014.*	134	2021/22.	402
2015.*	148	2022/23.	415
2016.*	156	2023/24.	425
2017.*	154	2024/25.	433

*Напомена: Очекивани број деце

Број деце рођене на територији општине Топола почев од 2010. до 2018. године је следећи:

Календарска година	Број рођене деце
2010.година	163
2011.година	164
2012.година	158
2013.година	155
2014.година	134
2015.година	148
2016.година	156
2017.година	154
2018.година	135

Просечан број деце уписане у предшколску установу у периоду од 2010/2011. до 2017/2018. сваке године износи: 375 деце.

Из наведених података може се закључити да ће и у наредним годинама број уписане деце бити на приближно истом нивоу па чак и већем од претходних осам година.

Средњорочни план оптимализације мреже за предшколску установу на територији општине Топола у наредних четири до осам година

Како је постојање основних школа (при којима се налазе издвојене припремне предшколске групе) у малим срединама од стратешког значаја, постоје изражене потребе да се у свим селима и самим и у Тополи очува постојање основних школа, а тиме и предшколске групе без обзира на незнатно смањен број рођене деце.

Такође, ће се на локалном нивоу предузети мере и активности у правцу ревитализације сеоских средина са изразито ниском стопом природног прираштаја, јер у овим срединама школе бележе и стогодишњу традицију, а да је данас деце све мање и ученика у њима.

У наредном периоду (2018-2025 г.) локална самоуправа општине Топола ће пратити развојне програме и пројекте у области васпитања и образовања на нивоу државе, анализираће друштвено-економска кретања на својој територији; по потреби ће учествовати у изради локалних пројеката из области васпитања и образовања и др; примењиваће законска решења донета из области предшколског васпитања и образовања, и у складу са тим прилагођавати и утврђивати број и просторни распоред васпитних група целодневног и полудневног боравка.

С А Д Р Ж А Ј		
1.	Одлука о давању сагласности на Коначан нацрт уговора о услузи одржавања гробља на подручју општине Топола	Страна 1.
2.	Јавни уговор о услузи одржавања гробља на подручју општине Топола	Страна 1.
3.	Решење о Разрешењу председника и чланова комисије за планове	Страна 7.
4.	Решење о Именовању председника и чланова комисије за планове	Страна 8.
5.	Одлука о мрежи јавних предшколских установа на територији општине Топола	Страна 8.
6.	Елаборат о мрежи предшколских установа са седиштем на територији општине Топола за период од 2019. до 2027. године	Страна 10.

Оснивач и издавач: Скупштина општине Топола
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ТОПОЛА, Топола, Булевар краља Александра I бр. 9.
 Тел: 034/6811-017, Факс: 034/6811-771
 Главни и одговорни уредник: Мирјана Луковић, инжењер информатике
 За издавача: Председник Општине Топола, Драган Живановић
 Лист је уписан у регистар средстава јавног информисања који се води у Министарству за информисање Републике Србије, под бројем 2376.
 Текући рачун: 840-135640-26
 Компјутерска припрема и обрада: Општинска управа општине Топола
 Штампа: Општинска управа општине Топола